

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep

0030 OSLO

Deres ref: 12/2415-JAA

Vår ref: 13/743-4/MAVA

10.03.2013

Høring - forslag til endring i politiloven - adgang til å pålegge meldeplikt for pengeinnsamling og regulere pengeinnsamling på offentlig sted

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev datert 15. februar 2013 med forslag til endring av politiloven § 14. Nedenfor følger Utlendingsdirektoratets merknader til den foreslåtte lovendringen.

Det fremgår av høringsbrevet at Norge i de senere år har sett en økning av en organisert form for tigging utført av utenlandske statsborgere, i hovedsak rumenere, og at denne økningen representerer en klart uønsket utvikling. Situasjonen i Oslo representerer en særlig utfordring i form av de ordensmessige problemer som oppstår i tilknytning til tiggingen. Departementet ønsker på denne bakgrunn å foreslå en endring av politiloven § 14 som innebærer at alle som samler inn penger, herunder tiggere, kan pålegges å melde seg for politiet, og at politiet kan sette visse vilkår for pengeinnsamlingen. Etter politiloven § 30 kan den som overtrer bestemmelser gitt i medhold av lovens § 14 straffes med bøter eller fengsel inntil tre måneder.

Det fremgår videre av høringsbrevet at Justis- og beredskapsdepartementet og Arbeidsdepartementet har vurdert hvilke muligheter for bort- og utvisning som finnes innenfor rammen av eksisterende nasjonale forpliktelser. Konklusjonen er at det forhold at tigging er tillatt i Norge, og at det ikke anvendes sanksjoner mot norske borgere som tigger, tilsier at EØS-borgere som tigger heller ikke kan utvises på dette grunnlaget alene.

Utlendingsdirektoratet (UDI) slutter seg til departementenes vurdering og konklusjon med hensyn til adgangen til bort- og utvisning av EØS-borgere.

EØS-avtalens grunnleggende prinsipper om fri bevegelighet må gis den nødvendige vekt i tolkningen og anvendelsen av reglene om bortvisning og utvisning. Et vedtak om bortvisning eller utvisning vil nettopp innebære en begrensning for den frie bevegeligheten av personer. Utgangspunktet i EØS-retten er at den offentlige orden først og fremst skal opprettholdes ved at myndighetene benytter samme reaksjoner som overfor norske borgere.

Medlemsstatene skal i første rekke bekjempe uønsket atferd ved hjelp av lovforbud, straffesanksjoner og andre virkemidler. Unntak fra retten til fri bevegelse må derfor tolkes restriktivt. Den foreslåtte lovendringen anses å være i samsvar med EØS-retten i så måte.

Etter det UDI er kjent med er det samme forståelse av EØS-regelverket som ligger til grunn for praksis i Sverige. Vi viser til retningslinjer datert 21. mai 2012 fra Migrationsverket (Rättsligt ställningstagande angående avvisning av EES-medborgare):

<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentAttachmentId=36904>

Vi vil for ordens skyld understreke at en EØS-borger heller ikke skal stilles dårligere enn en tredjelandsborger i utvisningssammenheng. Dette innebærer at et straffbart forhold alene ikke kan danne grunnlag for utvisning med mindre strafferammen er fengsel i mer enn tre måneder, sml. utlendingsloven § 66 første ledd bokstav c. Et forelegg for brudd på politiloven § 14, med en strafferamme på fengsel i inntil tre måneder, vil derfor ikke alene kunne danne grunnlag for utvisning. Slike lovbrudd kan likevel inngå i vurderingen av personlige forhold (gjentakelsesfare).

UDI har merket seg at departementet har innhentet opplysninger om hvordan tigging utøves i de forskjellige politidistrikter og at opplysninger fra Oslo politidistrikt viser tydelige sammenhenger mellom tigging og straffbare handlinger. UDI vil understreke at straffbare handlinger kan danne grunnlag for vedtak om utvisning. Dersom utlendingen har tilknytning til et kriminelt miljø vil slik tilknytning kunne gi holdepunkter for å anse den trusselen som EØS-borgeren utgjør for mer virkelig, umiddelbar og alvorlig.

UDI vil i denne forbindelse bemerke at vi ser en utvikling hvor det treffes stadig flere vedtak om utvisning etter EØS-regelverket. I 2012 ble det truffet 847 vedtak om utvisning etter EØS-regelverket, hvorav 243 vedtak gjaldt rumenske borgere. I 2011 ble det truffet 635 vedtak om utvisning etter EØS-regelverket, hvorav 139 gjaldt rumenske borgere. Til sammenligning ble det i 2007 truffet 214 utvisningsvedtak etter EØS-regelverket, hvorav 46 gjaldt rumenske borgere.

Med hilsen

Stephan Mo
avdelingsdirektør

Marius Mølmen Moen
underdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk i Utlendingsdirektoratet og har derfor ingen signatur. Brevet sendes kun elektronisk.
